

MAGYAR GYÁRIPAR

A MUNKAADÓK ÉS GYÁRIPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

Március 15.

KITÜNTETÉSEK A NEMZETI ÜNNEPEN

A köztársasági elnök a miniszterelnök előterjesztésére a március 15-i állami ünnep alkalmából kitüntetések adományozott:

Házi Zoltán Sándor,

a Budapesti Nagyban Piac Zrt. vezérigazgatója, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének alelnöke a kereskedelmi szakmai szervezetekben végzett, valamint a nagyban piac korszerűsítéséért, újjászervezéséért folytatott több évtizedes munkája elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje, polgári tagozata kitüntetését kapta.

Mosonyi György,

a Mol Nyrt. vezérigazgatója, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének alelnöke a gazdaságban végzett több évtizedes kimagasló munkája, szakmai életútja elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje, polgári tagozata kitüntetését kapta.

dr. Rolek Ferenc,

a Budapest Bank Nyrt. vezérigazgató-helyettese, HR-vezető, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége alelnöke a több évtizedes eredményes szakmai munkája és közéleti tevékenysége elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje, polgári tagozata kitüntetését kapta.

TARTALOM

KOMMENTÁR

Esélylatolgatás – választások előtt 3–4
Közös akcióprogramot indít az MGYOSZ és az MSZOSZ
a munkabiztonság és a munkaegészségügy javítása érdekében ..5

NEMZETKÖZI HÍREK

Északi együttműködés és a NIVA 6

CSR-HÍREK

Amerikai módszertan alapján
segítik a hátrányos helyzetű iskolákat.....7
Tízmilliárd dollárt ad új vakcinákra Bill Gates 7
Átadták a Talentum-díjakat 8
Megvannak a jövő fiatal vállalkozói.....8
CSR-fenntarthatósági jelentések a válságban.....9

BRÜSSZELI HÍRÁDÓ

Európa 2020 –
az Európai Unió 2020-ig szóló új stratégiája 10–11
2010–2014: a külső versenyképesség prioritásai.....11–12

PILLANATKÉP

McHale Hungária Kft. 13
Interim menedzserek a válságkezelésben..... 14

GONDOLATJEL

Excellencia Zsöllye 15
Hogyan lettem quant? –
Bepillantás a Wall Street-i elit 25 tagjától 16

TANÁCSADÓ

Külföldi áfa-visszatérítetés, 2010 17–18

Céges rendezvények,
prospektusok -
családi események,
esküvők fotózása

vamosfoto.hu

06 / 209 574 473

Technológiafejlesztési pályázatok

A Gazdaságfejlesztési Operatív Program keretében rövidesen megnyíló technológiafejlesztési pályázatokról, az innovációt segítő támogatásokról és a kapcsolódó finanszírozási lehetőségekről tájékozódhattak az érdeklődők az OTP Hungaro-Projekt keretében megtartott konferencián. A rendezvényt az OTP Bank támogatta az MGYOSZ együttműködésével.

■ A kiírt pályázatok által támogatható fejlesztési nagyságra tekintettel elsősorban a középvállalatok érdeklődésére számíthattak a rendezők. Az egész napos rendezvény középpontjában a fejlesztés, innováció európai uniós támogatással és tőkebefektetéssel témakör állt. Wolf László az OTP vezérigazgató-helyettese, az MGYOSZ alelnöke előjáróban elemezte a 2009-ben kialakult általános makrogazdasági és piaci környezetet. Többek között hangsúlyozta, hogy a gazdasági válság okozta globális visszaesés 2009 első felében elérte mélypontját, a második fél évben pedig a világ fejlett térségeiben a legfontosabb gazdasági mutatók a korábbinál kisebb mértékben csökkentek, ez pozitív elmozdulást jelez a reálgazdasági folyamatokban. Az is tény, hogy a nemzetközi környezetre jellemző kedvező fordulat a magyar gazdaság teljesítményében még csak nyomokba érzékelhető. A vezérigazgató-helyettes véleménye szerint a nemzetközi és hazai gazdaság helyzete 2010-ben is bizonytalan. Pozitív elmozdulásra – belföldön elsősorban a külső konjunktúrára épülő, mérsékelt gazdasági növekedésre – az év második felében számíthatunk.

HITELES
SZAKFORDÍTÁS
JOGI ÉS GAZDASÁGI
TÉMAKÖRÖBEN,
SZAKTOLMÁCSOLÁS

MÁRKI
HIVATALOS SZAKFORDÍTÓ IRODA

+36 20 / 935 16 36
NATALIA.MARKI@GMAIL.COM

A Magyar Gyáripar az MGYOSZ hivatalos havilapja – Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth Lajos tér 6–8. **Telefon:** 269-2227, **e-mail:** mgyosz@mgyosz.hu, **internet:** www.mgyosz.hu

Szerkesztő: Lovas Gábor **Korrektúra:** Papiruszportál Kft. **Fotó:** Vámos Judit **Művészeti vezető:** Ujvári Zoltán

Hirdetésfelvétel: lovas@mgyosz.hu, **tel.:** 06-1-269-2227 **Nyomdai munkák:** DRUK-KER Nyomdaipari Szolgáltató Kft., 1033 Budapest, Mozaik u. 10.

Felelős vezető: Markó Péter ügyvezető igazgató

ISSN: 2060-0925 Megjelenik 5000 példányban a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal (FSZH) támogatásával A LAPOT AZ OBSERVER SZEMLÉZI

Esélylatolgatás – választások előtt

Az MGYOSZ csúcstalálkozóján Stumpf István és Kéri László politológusok fejtették ki véleményüket a választási esélyekről, s arról, hogy milyen változásokra lehet számítani. A házigazda MGYOSZ elnöke, dr. Futó Péter az aktuális nemzetközi, ezen belül európai trendek figyelembevételére hívta fel az érdeklődők figyelmét.

DR. FUTÓ PÉTER: A MUNKAADÓK AJÁNLÁSAI

■ A közelmúltban adta ki a Business-europe, az Európai Unió munkaadói szervezete (amelyben hazánkat az MGYOSZ képviseli) Go for Growth nevű kiadványát, amit szabadon úgy fordíthatnánk, hogy Előre a növekedésért!, ami egy agenda, egy menetrend az Európai Unió számára a 2010 és 2014 közötti időszakra, az újonnan megválasztott Barroso-bizottság, az Európai Parlament és az Európai Tanács számára. Az ajánlások legfontosabb gondolata az, hogy növekedés és foglalkoztatásnövelés akkor érhető el, ha az Európai Unió kormánya és az Európai Unió is a vállalatok fejlődésére teszi a fő hangsúlyt, azt teszi politikájának a középpontjába. Mit jelent ez pontosan? A kül- és belpiaci vonatkozásban erősíteni kell a belpiacot, az Európai Unióban a külpacok felé pedig nagyon aktív munkát kell kifejteni. Abban az esetben, hogyha tényleg a vállalatok kerülnek a politika középpontjába és üzletbarát környezetben tudnak működni, akkor ez lehetővé teszi azt is, hogy első osztályú termékeket gyártsanak, első osztályú szolgáltatást nyújtsanak, amelynek révén új munkahelyek keletkeznek, az új munkahelyek és a vállalatok aktív működése révén elegendő pénz lesz a közszolgáltatásokra és a társadalombiztosításra.

Öt nagy kihívással néz szembe e szerint az anyag szerint az Európai Unió az el-

következő 5 évben, ezek közül az első kihívás az, amit mindannyian mindennap látunk és tapasztalunk, hogy ki kell jutnunk a válságból. A következő kihívás sajnos az, hogy az európai társadalom hihetetlenül előregedett. A harmadik nagy gond mindannyiunk számára a klímaváltozás és annak következményei, de ezzel kapcsolatban természetesen lehetőségek is vannak, például a Green Capital, tehát abba az irányba fejlődjünk, hogy a környezeti iparágak menjenek előre és Európa ebben motor legyen. A negyedik nagy kihívás a nyersanyagok és az energiához való hozzáférés. És végül, de nem utolsósorban, Európa szerepének növelése a globális gazdaságban.

„A FIDESZNEK A JOBBIKKAL LESZ A LEGNAGYOBB BAJA”

A két oldal egy-egy politikai szakembere, Stumpf István volt kancelláriaminiszter és Kéri László politológus ütköztette nézetét a közelgő választások és az azt követő évekre vonatkozóan. Kéri László politológus úgy vélekedett: szerinte húsz év után ez lesz az első olyan választás, amelyen a második fordulóra igen kevés nyitott kérdés marad. Ebből következően nem is látja értelmét a kampánynak. Mint kifejtette, a Fidesz nincs rákényszerítve arra, hogy kiadja a programját, az MSZP-nek viszont valójában nincs mit mondania. Ezen állapotot konzerválja véleménye szerint az is, hogy nem létezik olyan au-

tentikus televízió-műsor, amelyik korrekten vitára tudná kényszeríteni a két legnagyobb párt prominenseit. „A Fidesznek a vártnál jóval nagyobb lett a tábora, ezt azonban a választásokig csak úgy tudja megtartani, ha nem mond semmit. A MSZP pedig megpróbál kibújni abból a harapófogóból, aminek egyik szarát a nyolcévnyi kormányzás eredménye, a másikat pedig a szinte naponta előbukkanó korrupciós ügyek jelentik. Más ellenfél viszont nincs, hiszen Bokros Lajost is csak egyszer lehet kihirdetni miniszterelnöknek” – szögezte le Kéri. A szakértő szinte biztosra veszi a Fidesz kétharmados többségét, amely – vélekedik – nemcsak arra nyújt lehetőséget, hogy átalakítsák a közjogi szerkezetet, illetve hosszú távú Fidesz-időszakot alapozzanak meg, de a felelősség viselésére is esélyt kínál. S hogy ezzel képesek lesznek-e élni, az nagyban függ attól, mennyire van a párt erre felkészülve. Az ellenzékbe szorulóknak mindazonáltal szerinte nem kell a jelentős többségtől megijednie, mivel ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy amennyiben a társadalom mégis elégedetlen lenne a teljesítményükkel, ne lehetne őket kimozdítani. Úgy látja, a Fidesznek a sikeres kormányzásra összehasonlíthatatlanul kedvezőbb a háttere, mint volt 1998-ban. Egyrészt, mint hangsúlyozta, Orbán Viktor sokat változott előnyére, másrészt a párt közvetlen társadalmi, gazdasági és médiakörnyezete jóval stabilabb, mint volt 12 esztendővel ezelőtt. Egyetlen kedvezőtlen elemnek a tágabb gazdasági

feltételeket nevezte, amit viszont (főként a gazdasági válság miatt) katasztrofálisnak titulált. „Akkor még a Bokros-csomag erényeiből az Orbán-kormány két évig meg tudott élni, ma azonban merőben más a helyzet” – mutatott rá.

A politológus kétfázisúnak jósolja a Fidesz-kormányzást: egyrészt egy-másfél évre teszi azt az időszakot, amíg a válságon és a hátrahagyott körülményeken úrrá tud lenni („addig a számonkérés lesz az ütközőpontja”), s ezt követően kezdődhet meg a kormányzás érdemi része, s „lehet kolbászból a kerítés”. Érdekes felvetés, hogy a Fidesz legnagyobb gondjával a Jobbikot nevezte meg, mondván, a radikálisok ugyanazt az ellenzéki stratégiát fogják alkalmazni a Fidesz ellen, amelyet ők folytattak nyolc éven keresztül a szocialistákkal szemben. „Egyszóval a Fidesz kivételes történelmi lehetőség előtt áll, páratlan társadalmi támogatottsággal, hogy aztán bölcsességgel is járul-e ehhez, az már más kérdés” – zárta gondolatait Kéri László.

NŐTT A RADIKÁLISOK TÁMOGATOTTSÁGA

Stumpf István, aki jelenleg a Századvég Alapítvány elnöke, dicsérettel kezdte, elismerőleg szólt ugyanis Kéri gondolatairól, mivel „a józan ész pártján áll, szemben a köreiből gyakran tapasztalható hisztériakeltőkkel”. Az egykori kancelláriaminiszter előadása első felében egy közvélemény-kutatás adatait elemezve kitért arra: a korábbi választásokhoz képest jóval „lanyhább” részvételre számít, aminek az okát első-

sorban abban látja, hogy nincs igazán tétje az eseménynek. Így még azt sem tartja kizártnak, hogy egyes körzetekben nem lesz érvényes az első forduló. Külön figyelmet érdemel – emelte ki – a második helyért zajló küzdelem, azaz a Jobbik és az MSZP harca. A felmérések azt mutatják, hogy a 18–49 éves koron belüli három korosztályt tekintve már mindegyikben nagyobb a radikális támogatottsága, s a szocialisták egyedül az 50 feletti körében tudták megtartani fölényüket. Mi több, már a fővárosban sincs meg a korábbi átütő erejük (nem beszélve a kistélepusokról!), csupán a megyei jogú városok jeleznek a Jobbikénál nagyobb támogatottságot. A munkavégzést tekintve

aktív korúaknál aztán már döntő fölénybe kerültek a Vona-szimpatizánsok, ráadásul a nyugdíjasok körében sem olyan stabil az MSZP háttérre: a korábbiakhoz viszonyítva ugyanis a Fidesz egyre több hívet szerez itt is.

SZUPERKANCELLÁRIA?

A Fidesz-kormányzást illetően Stumpf hangsúlyozta: a jelenlegi legnagyobb ellenzéki pártnak mindenképpen sajátos környezettel kell számolnia. Részben az ország komoly eladósodottsága okán (ami csak 15 százalékos mozgásteret engedélyez számukra), részben pedig amiatt, hogy a közelgő uniós elnökség miatt az önkormányzatok rendkívüli módon le lesznek terhelve. Ezért három alapvető feladatot lát a megalakuló kabinet előtt: az ország finanszírozhatósága fenntartását és a gazdasági növekedés beindítását; az állam, az önkormányzatok, valamint a közbiztonság „rendbetételét”; valamint egy új közteher-viselési rendszer megalkotását, különös tekintettel az adó- és a nyugdíjügyekre. Nagy változások várhatók a legfelsőbb irányításban is, mivel a jelenlegi egy szuperminisztériumokra épülő szuperkancellária-rendszer válthatja fel, amivel a széttagoltságot kívánják ellensúlyozni. Visszaállítanak továbbá a Belügyminisztériumot, ám a humán infrastruktúra (szociális, egészség- és oktatási ügyek) önállósága még nem teljesen világos. Nagy kérdés számukra, ezen változtatásokat milyen ütemben lehet majd végrehajtani – mint mondta, ehhez szükséges lesz a mostaninál szélesebb társadalmi egyetértés is.

Közös akcióprogramot indít az MGYOSZ és az MSZOSZ a munkabiztonság és a munkaegészségügy javítása érdekében

Első alkalommal fogtak össze az MGYOSZ kezdeményezésére a munkaadói és munkavállalói oldal, valamint a foglalkozás-egészségügyi intézmények képviselői a munkabiztonság és a munkaegészségügy helyzetének javítása érdekében. Az MGYOSZ és az MSZOSZ, a hazai munkáltatókat és munkavállalókat tömörítő érdekképviseleti szervezetek erről március 9-én egy közös nyilatkozatot is aláírtak az úgynevezett IOSHA szakmai konferencián, melyen, többek között, egy példaértékű közép-európai összefogás keretében megvalósuló munkabiztonsági és munka-egészségügyi felmérés eredményeit ismertették a témával foglalkozó szakértők.

■ 2010. március 9-én került sor a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) által vezetett osztrák, szlovén, horvát, szlovák és román együttműködésben megvalósuló IOSHA-felmérés eredményeinek ismertetésére (Improving the OSH [Occupational Safety and Health] awareness of employers and employees in CEE – a kelet-közép-európai munkaadók és munkavállalók biztonság- és egészség-tudatos magatartásának fejlesztéséért). A Munkabiztonság – munkaegészségügy – munkahelyi egészségfejlesztés, kihívások és lehetőségek munkaadók, munkavállalók és foglalkozás-egészségügyi szakemberek számára című konferencián a felmérésben közreműködő, valamint a munkabiztonság és munkaegészségügy területén tevékenykedő szakértők foglalták össze a program főbb tanulságait, miszerint amellett, hogy a munkavállalók alapvetően elégedettek a munkáltatók munka-egészségügyi törekvéseivel, a munkaadók szívesen is költenek a munkahelyi körülmények javítására. Az Európai Bizottság által támogatott IOSHA-felmérés keretén belül a szakemberek arra keresték a választ, mennyiben valósul meg hazánkban a munkabiztonság és munkaegészségügy szabályainak betartása, betartatása.

Dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke a konferencián kifejtette: „Az MGYOSZ a legnagyobb európai munkaadói szervezet, a Businesseurope tagjaként azt az álláspontot képviseli, mely szerint fontos, hogy jobban betartassuk, hatékonyabban alkalmazzuk a már meglévő munkabiztonsági és munka-egészségügyi szabályokat, illetve megfelelő támogatási intézkedésekkel segítsük a kkv-kat is ezek alkalmazásában; ugyanakkor lényegi cél a vonatkozó szabályok javítása, a rendelkezések módosítása is.” Majd hozzátette: „részletes, mindenre kiterjedő szabályozás helyett ugyanakkor sokkal inkább egy keretrendszer jellegű, célorientált megközelítésre van szükség annak érdekében, hogy megfelelő teret hagyjunk a folyamatos fejlesztéseknek és az innovációnak a munkabiztonság és munkaegészségügy terén”. Ahhoz, hogy a konferencián elhangzott szakmai-tudományos előadásokból szervezett módon meríthessenek ötleteket a munkabiztonság, a munkaegészségügy és a munkahelyi egészségfejlesztés területén tevékenykedő szakemberek, az MGYOSZ és az MSZOSZ – mint az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) munkáltatói és munkavállalói oldalának tagjai – elnökei a program résztvevői előtt ünnepélyesen aláírták a szövetségek

közös nyilatkozatát. A nyilatkozatban egy olyan akcióprogram elindítását tűzte ki célul a két érdekképviseleti szervezet, amely keretében az aláíró felek törekednek: az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek biztosítására, a szervezeten munkát végzők egészségének, munkavégző képességének megővésére, a munkakörülmények humanizálása útján a munkabalesetek megelőzésére, a munkával összefüggő pszichoszociális, valamint a foglalkozással összefüggő, egyéb megbetegedések csökkentésére.

Ahogy Pataky Péter, az MSZOSZ elnöke elmondta, „örömmel vettem tudomásul, hogy a kérdőívre válaszoló munkáltatók döntő része odafigyel a munkabiztonság és a munkatársak egészségének kérdésére, és törekszenek arra, hogy javítsák a munkakörülményeket; a dolgozók pedig értékelik a munkáltatók egészségügyi intézkedéseit. A szándék tehát alapvetően mindkét oldalon megvan – a mai napon aláírt nyilatkozat mégis mérföldkőként szolgálhat a magyarországi munkaegészségügy további fejlesztése útján.”

A konferencia előadásai elérhetőek a www.iosha.eu honlapon.

Északi együttműködés és a NIVA

Ma Európa-szerte több régió országai fognak össze és keresnek megoldást az őket közösen érintő kérdésekre. Azonban szükség van-e régiókon belüli együttműködésre a munkavédelem területén is? Található-e sikeres példa ilyen típusú összefogásra ezen a területen?

■ A régiókon belüli összefogást legtöbbször egy térség országainak hasonló problémái és azok megoldásának igénye ösztönzi. Az MGYOSZ egyik projektjének (IOSHA) keretén belül hat kelet-közép-európai ország munkaügyi szövetségei dolgoznak közösen azon, hogy javítsanak a térség országainak munka-egészségügyi és munkavédelmi helyzetén, hiszen a munkahelyi baleseteknek és a munkával összefüggő betegségeknek a gazdaságot is terhelő következményei vannak. Az IOSHA-projekt kapcsán jött létre a munkakapcsolat az MGYOSZ és a NIVA között is.

A NIVA (Északi Munka-egészségügyi Továbbképző Intézet) az északi államok közötti összefogás egyik sikeres példája, elsődleges feladata, hogy magas szintű továbbképzést nyújtson munka-egészségügyi és munkabiztonsági témakörökben. 1982. megalapításának éve óta teljesíti ezen küldetését, és eddig 339 kurzust szervezett főleg az északi államokban, de Európa más országaiban is. Rendszeresen szervez tanfolyamokat epidemiológia, toxikológia, allergiás megbetegedések és asztma, dermatológia, ergonómia, kockázatfelmérés és megelőzés témákban. A továbbképzések nyelve az angol.

Vajon hogyan jött létre az az együttműködés, amely felismerte, hogy az északi államoknak közösen van szükségük egy olyan intézetre, amely munkavédelmi és munka-egészségügyi témákban nyújt akadémiái szintű továbbképzést? Az északi államok közötti hivatalos együttműködés az egyik legrégebbi és legalaposabb régióon belüli együttműködés a világon. Az északi régió Dániát, Finnországot, Izlandot, Norvégiát, Svédországot és a három autonóm területet, Grönlandot, az Åland-szigeteket és a Feröer-szigeteket öleli fel. Az északi államok közös történelme messzi századokra nyúlik vissza és szorosan összeköti őket.

1919-ben Dánia, Norvégia és Svédország megalapította az Északi Szövetséget, amelynek 1922-ben Izland, majd 1924-ben Finnország is tagja lett. Már a második világháborút megelőzően az északi államok szociáldemokratái megalkották az Északi Szociáldemokraták Munkásmozgalmának Közös Tanácsát (SAMAK), amelynek az 1945-ös közgyűlésén az egybegyűlt vezető politikusok számos közös északi politikai irányvonalról állapodtak meg. Szintén a második világháború előtt kezdődött el egy északi együttműködés, amely a munkavédelem, munkaügyi higiénia és a foglalkozás-orvostan területeket ölelte fel. A közös út építése folytatódott a második világháború után is, majd 1952-ben az északi államok megalapították az Északi Tanácsot. Az Északi Tanács egy parlamentek közötti fórum, amely az északi kormányok tanácsadó testületeként működik. Az északi országok kormányai közötti együttműködés hivatalos szerve, az Északi Miniszterek Tanácsa (ÉMT) 1971-ben jött létre. Tagjai az északi országok miniszterei, legfőbb célja pedig, hogy fenntartsa az együttműködést az északi régióon belül. Az ÉMT-nek 16 intézete van az öt északi országban. Ezen intézetek kulturális, oktatási, közjóléti és közegészségügyi programjai támogatására külön pénzalapot tart fenn.

A NIVA az ÉMT egyik helsinki intézete. Megalapításában nagy szerepe volt két, a munkaügyben úttörőnek mondható professzornak, Jorma Rantanennek és Ib Andersennek. Miután a 70-es évek

elején a Finn Nemzeti Munka-egészségügyi Intézet néhány sikeres kurzust szervezett munka-egészségügyi és munkavédelmi témákban, felmerült az igény hasonló továbbképzésekre más északi országokban is. 1976-ban Finnország egy olyan intézet megalapításáról tett javaslatot az ÉMT-nek, amely mind az öt északi állam részére elérhetővé tenne munkaügyi kurzusokat.

Jorma Rantanen, a Finn Nemzeti Munka-egészségügyi Intézet és Ib Andersen, a hasonló dán intézet akkori vezérigazgatói támogatásukról biztosították az ÉMT-t egy ilyen továbbképző intézet létrehozásában. Az ÉMT 1978-ban a finn nemzeti intézettel közösen indított és biztosított anyagi feltételt egy munkaügyi kérdésekben továbbképzéseket szervező projekthez. Mivel a projekt eredményesnek bizonyult, az ÉMT indokoltnak találta egy közös északi munkaügyi továbbképző intézet létrehozását, és 1982-ben megalapította a NIVA-t.

A NIVA kezdetben egy kurzuskoordinátorral és egy részidőben dolgozó igazgatóval működött. Évente mindössze 6 kurzust szervezett. A NIVA ma is az ÉMT legkisebb intézete. Kis mérete ellenére az elmúlt 28 év alatt egy igen szerteágazó hálózatot épített ki a munkavédelmi és munka-egészségügyi területeken Európa-szerte. Évente megközelítőleg 100 előadót foglalkoztat, 15–18 magas színvonalú nemzetközi tanfolyamot szervez, amelyekre több mint 300 résztvevő érkezik a világ különböző országaiból. A tanfolyamok teljes listája a www.niva.org honlapon található. A 2010/1. számban megjelent

Munkavédelem az északi államokban című cikk szerzője:

Renkö-Michelsén Zsuzsanna
kurzuskoordinátor
NIVA

Amerikai módszertan alapján segítik a hátrányos helyzetű iskolákat

Olyan, a hátrányos helyzetű gyermekek számára kifejlesztett oktatási program elterjesztését tűzte ki célul a Kürt Zrt., a Gábor Dénes-díjasok Klubja, amely hatékony megoldást jelenthet az iskolai alulteljesítés és az esélyegyenlőtlenségek kezelésére.

■ A Kürt Zrt. 1996 óta a hátrányos helyzetű diákok elkötelezett támogatója, de be kellett látniuk, hogy erőfeszítésük egy speciális, a hátrányos helyzetűek oktatására szabott, minden iskola számára elérhető oktatási módszerrel hozhat csak eredményt. A Gábor Dénes-díjasok Klubjával és a Zwack vállalattal összefogva megkereste a hátrányos helyzetűek felzárkóztatására alkalmas oktatási módszert.

A célnak megfelelő oktatási metódust a hejőkeresztúri általános iskola igazgatónőjének, Kovácsné dr. Nagy Emesének köszönheti a mecénás csapat. A módszertan alapjául egy, az Amerikai Egyesült Államok Stanford Egyetemén kidolgozott metodika szolgál, amelyet az észak-amerikai kontinensen a spanyol bevándorlók oktatására fejlesztettek ki. A hejőkeresztúri igazgatónő irányításával a szakemberek a magyar valóságra szabták és kilenc éve alkalmazzák e módszer-

tant, amelyet azóta a tanítási tapasztalatok alapján újabb oktatási technikákkal egészítettek ki. Így jött létre a négy modulból álló Hátrányos Helyzetűek Oktatása (H2O) csomag, amelynek elemei a komplex instrukciós program (KIP), a generációk közötti párbeszéd, a differenciált tanulásvezetés és a logikai táblajátékok modul.

A H2O program heterogén csoportokban zajló közös munkán alapuló, kooperatív tanulási technika. A módszer segítségével a gyermekek megtanulják az egymással együttműködve alkotás képességét, a konfliktuskezeléseket, fejlődik vitakészségük és mindeközben új ismereteket sajátítanak el. A program sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a hejőkeresztúri igazgatónő módszerének köszönhetően az általános iskolában jelentősen megnövekedett (60 százalék) a továbbtanulási arány a hasonló adottságú iskolákkal összehasonlítva.

Tízmilliárd dollárt ad új vakcinákra Bill Gates

Bill Gates, a Microsoft társalapítója és felesége bejelentette, hogy alapítványuk 10 milliárd dollárt adományoz a következő tíz évben új vakcinák kutatására, kifejlesztésére és azok eljuttatására a világ legszegényebb országaiba.

■ Az üzletember a davosi Világgazdasági Fórum alkalmából pénteken kiadott közleményében hangsúlyozta, hogy „a vakcinák évtizedévé kell tennünk a mostanit”. Gates hozzátette, hogy „az innováció elősegíti majd minden eddiginél több gyermek megmentését”. Bill és Melinda Gates szerint a védőoltások kiterjesztése „több mint 8 millió gyermeket menthet meg 2020-ig”, de mivel még mindig súlyos gondok vannak a program pénzügyi hátterének megteremtésében, „más partnereknek is csatlakozniuk kell ehhez az erőfeszítéshez”. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) üdvözölte a Gates Alapítvány kezdeményezését. Margaret Chan, a szervezet főigazgatója hangsúlyozta, hogy „ez a vállalat példa nélkül álló, de csak egy kis részét jelenti annak, amire szükség van. Feltétlenül fontos, hogy a kormányok és a magánszektor fokozzák erőfeszítéseiket, hogy előteremtsék a vakcinákat, és ezzel megmentse az azoknak a gyerekeknek az életét, akik-

nek a legnagyobb szükségük van a védőoltásokra” – tette hozzá Chan. Bill és Melinda Gates bejelentését Julian Lob-Levyt, a Globális Szövetség a Vakcináért és az Immunizációért (GAVI) elnevezésű szervezet vezetőjének jelenlétében tették meg.

Az alapítvány előrejelzéséhez olyan modellt használt, amelyet egy konzorcium dolgozott ki a Johns Hopkins Bloomberg Közegészségügyi Iskolában működő Nemzetközi Programok Intézetének vezetésével. Azzal számol, hogy ha a lakosság 90 százalékos lefedettségig fokozzák az életmentő vakcinák – köztük a súlyos hasmenés és tüdőgyulladás elleni oltóanyagok – szállítását a fejlődő országokba, akkor 2010 és 2019 között 7,6 millió, öt éven aluli gyermek halálát akadályozhatják meg. Az alapítvány szerint további 1,1 millió gyermeket menthetnek meg a malária elleni oltóanyag gyors bevezetésével 2014-től kezdődően, ezzel összesen elvileg 8,7 millió életet óvhatnak meg. Ha

a következő tíz évben sikerül további oltóanyagokat kifejleszteni és bevezetni, egyebek mellett a tüdővész ellen, akkor még ennél is több életet menthetnek meg. Bill Gates, aki a davosi Világgazdasági Fórum rendszeres vendége, a világ egyik leggazdagabb embere és a legnagyobb magánadományozó. Már eddig is komoly összegeket adott egészségügyi kampányokra, mindenekelőtt az AIDS elleni küzdelemre.

Átadták a Talentum-díjakat

Nyolcadik alkalommal adták át a Talentum Akadémiai Díjat és Művészeti Díjat, amelyet a Kenyeres Sándor üzletember által létrehozott Közép-európai Tehetségkutató Alapítvány ítél oda 2002 óta. Négy ifjú tehetség vehette át a 20 ezer euróval járó elismeréseket a Magyar Tudományos Akadémián tartott ünnepségen.

■ Az Akadémia és az alapítvány által közösen létrehozott díjat 2002 óta 24 ifjú tudósra ítelték oda, míg a Művészeti Díjat 2007 óta 3 művésznek. Az eddigi győztesekhez idén dr. Zólyomi Viktor fizikus, dr. Lakatos Péter orvos, dr. Demeter Tamás filozófus és Komlowszky-Szvet Tamás szobrászművész csatlakozott. A Talentum Művészeti Díjra az első évben zene, 2008-ban tánc, 2009-ben a képzőművészet kategóriában lehetett pályázatot benyújtani, míg 2010-ben az alapítvány színház- és filmművészet kategóriában hirdeti meg a pályázatot.

AZ ELISMERÉSRŐL

A díj egyenként 20 ezer euró értékű pénzjutalommal jár, s a legígéretesebb tudományos ötlettel, témával, szakmai programmal pályázó fiatal tudós, szakember vagy kutató számára ítéli oda a közép-európai régióból. A természet-, élet- és társadalomtudományokba tartozó pályázatokat a kuratórium a tudományos érték mellett a társadalmi hasznosság, a megvalósíthatóság, az életminőségre gyakorolt hatás alapján is mérlegeli.

Kenyeres magánvagyonából 100 ezer eurót biztosított az alapító okiratban rögzített célok megvalósítására 2002-ben. Az alapítvány egyenként vagy műhelyként támogatja a kiválasztott tudósokat. A díjat kuratórium ítéli oda, melynek elnöke dr. Pálinkás József. A Talentum-díj elnyerésére kutatási, fejlesztési, tudományos eredményekkel, illetve megvalósítás alatt álló projektekkel pályázhatnak a 35 év alatti, magyar állampolgárságú fiatal tudósok. A díj odaítélésekor a képesítés vagy az elért tudományos fokozat nem szempont.

SZAKÉRTŐKÉNT AZ ÉRINTETTI BEVONÁSRÓL

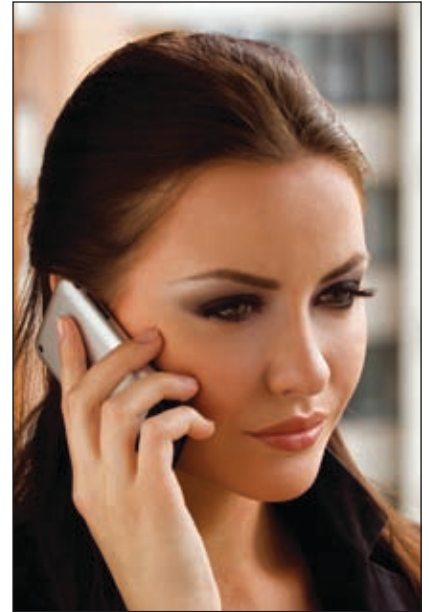
Szakértői beszélgetést szervezett az érintetti bevonás legismertebb nemzetközi sztenderdjének (AA1000SES) fejlesztése céljából a B&P CSR Management a

múlt héten Budapesten. Az egész napos eseményen a bevonásban már tapasztalt, valamint a témával még csak ismerkedő vállalatok mellett civil szervezetek képviselői vitatták meg egymással gondolataikat és járultak hozzá a sztenderd új változatának fejlesztéséhez.

2010-ben megújul az érintettek bevonásának legismertebb nemzetközi sztenderdje, az AccountAbility nevű brit nonprofit szervezet által kidolgozott AA1000SES. A megújítás céljából az AccountAbility globális, érintetti bevonáson alapuló fejlesztési folyamatot indított, melynek részeként helyi partnereink keresztül az elmúlt hónapokban globális workshoporozatot szervezett.

Magyarországon a B&P CSR Management vezette a szakértői beszélgetést, amelyen a bevonásban már gyakorlati tapasztalatokat szerzett, valamint a témával még csak most ismerkedő vállalatok (Coca-Cola HBC, Dunapack, Erste, Mol, Nestlé, Richter, Tesco, Vodafone) mellett civil szervezetek (Ability Park, HBLF, ÖKA) képviselői osztották meg egymással gondolataikat, javaslataikat, és járultak hozzá a sztenderd új változatának fejlesztéséhez.

Az érintetti bevonás napjainkra a világ vezető nagyvállalatai által széleskörűen alkalmazott eszközzé fejlődött. Az érintetti érdekek és elvárások módszeres feltárása segíti a vállalatokat az üzleti stratégia kialakításában, a kockázatok csökkentésében, valamint javítja a vállalatok innovációs képességét és reputációját. Az érintetti bevonással járó üzleti haszon reményében már több magyarországi nagyvállalat is indított ilyen programokat. A B&P CSR Management Kelet-Közép-Európa piacvezető CSR-tanácsadó vállalatoként egyedülálló tapasztalattal rendelkezik az AA1000SES sztenderd követelményeinek megfelelő érintetti bevonási programok megtervezésében és lebonyolításában. Az elmúlt években olyan nagyvállalatok érintetti bevonási programjait támogatta, mint a BAT, a Coca-Cola HBC, a Nestlé, a Tesco vagy a Vodafone.

Megvannak a jövő fiatal vállalkozói

Átadta „A Jövő Fiatal Vállalkozója” díjakat a Dreher Sörgyárak Zrt., a három díjazott fiatal összesen 7 millió forint kezdőtőkével indíthatja el vállalkozását, amelyhez 6 hónapos szakmai tanácsadást is kapnak – közölte a Dreher.

■ Az idei pályázat fődíját, a 3 millió forintnyi kezdőtőkét és 6 hónapos tanácsadást Vincze Viktor, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem hallgatója nyerte el. Őlte, az úgynevezett SOM (System On Module) forradalmasíthatja a különböző helyszíneken – otthon, biztonságtechnika, orvosi diagnosztika – alkalmazott eszközöket. A technikai újdonság a pályázó által végzett piackutatás eredményeire alapozva egy – a magyar piaci igényeknek mindenben – tudásban és árban is megfelelő, saját tervezésű modul. Vincze Viktor mellett Bruder Márton megújulóenergia-hasznosítási pályázataival, Vázsonyi Miklós pedig innovatív rehabilitációs eszköz ötletével győzött. A Dreher Sörgyárak 2009 októberében negyedik alkalommal hirdette meg A jövő fiatal vállalkozója pályázatot, amelyre bármelyik magyarországi felsőoktatási intézményben tanuló hallgató jelentkezhetett. A pályázat első három helyezettje összesen 7 millió forint díjazásban, valamint hat hónapos jogi, adóügyi és könyvviteli szakmai tanácsadásban is részesül.

CSR-fenntarthatósági jelentések a válságban

KPMG-KUTATÁS: FELELŐSSÉGVÁLLALÁS ÉS FENNTARTHATÓSÁG A MAGYARORSZÁGI NAGYVÁLLALATOKNÁL – A 2008–2009-ES-ES JELENTÉSEK TÜKRÉBEN

Megjelent a KPMG Felelősségvállalás és fenntarthatóság a magyarországi nagyvállalatoknál című tanulmánya, mely többek között azt vizsgálja, hogy miben és mennyire változott a vállalatok nem pénzügyi átláthatósága, jelentéskészítési gyakorlata a pénzügyi és gazdasági válságban. Az eredmények ismeretében a tanulmány rámutat a kedvező tendenciákra, valamint ráirányítja a közfigyelmet a fenntarthatóság és az átláthatóság negatív trendjeire is.

■ Magyarország 100 legjelentősebb vállalatából mindösszesen 33 számolt be nem pénzügyi teljesítményéről: ebből 17 különálló CSR-fenntarthatósági jelentés, 12 éves jelentésbe foglalt CSR-fenntarthatósági tartalom, további 4 cég pedig mindkét eszköz együttes alkalmazásával. A felmérés megállapítja, hogy leginkább a márkaeépítés és az etikai megfontolások állnak a jelentéskészítés hátterében, a gazdasági megfontolások és számszerűsíthető eredmények még csak néhány jelentésben jelennek meg.

A 2008-as adatokhoz képest a jelentést kiadó vállalatok, ezen belül is a különálló jelentést készítőik száma kismértékben csökkent, ugyanakkor egyre több vállalat indult el a pénzügyi és nem pénzügyi tartalmú jelentések integrációjának útján. Utóbbiak jellemzően a pénzügyi szolgáltatások (bankok, biztosítók), valamint az FMCG-iparágból kerültek ki. A kutatás vizsgálta, hogy a jelentések milyen mértékben térnek el a klasszikus marketingkommunikációs eszközöktől, alkalmazva jelentéskészítési standardokat és külső független kontrollt.

A felmérés eredményei azt mutatják, hogy a különálló jelentést készítő 24 vállalat 80 százaléka a Global Reporting Initiative (GRI) jelentéskészítési irányelveit alkalmazza, deklarálta vagy ténylegesen is. A GRI terjedése elősegítheti a vállalatok jelentéskészítési gyakorlatának egységesítését és indikátorával a vállalati nem pénzügyi teljesítmények összehasonlíthatóságának javítását.

Míg a világ vezető cégei esetében a legmagasabb szintű átláthatóságot biztosító A+ és B+ alkalmazási szint a legelterjedtebb, addig Magyarországon a C és C+ alkalmazási szintű jelentések teszik

ki a GRI szerint készített jelentések több mint 40 százalékát.

A vizsgált jelentések közül összesen 8 vállalat rendelkezik külső kontrollal, ami a 2008-as adatokhoz képest visszaesés, vagyis a legtöbb CSR-kommunikáció mögött nem áll valódi külső kontroll. Szabó István, a KPMG vezető tanácsadója, a kutatás vezetője szerint Magyarországon a vállalatok és az érintettek (kormányzat, finanszírozók, NGO-k) egyelőre nem ismerték fel a tanúsítás értékét, pedig ez kiváló eszköz lehetne érintettjeik bizalmának fenntartására vagy éppen visszaszerzésére és az érintetti párbeszéd tényeken alapuló elindítására.

„A jelenlegi válságok helyzet kialakulásának okait számtalan aspektusból lehet és kell is vizsgálni. A KPMG magyarországi irodája arra vállalkozott, hogy felméri, milyen szerepe volt ebben a társadalmi felelősségvállalás hiányának vagy éppen elégtelenségének. Ezt a témát hosszú évekig lehet kutatni, érveket és ellenérveket keresni, a tanulmány ennek a kutatásnak egy kis szelete” – mondja Várnai Éva, a KPMG tanácsadási részlegének partnere.

„A klímaváltozás elleni küzdelem, a szénlábnyom mérése, továbbá az egyik legfontosabb természeti kincsünk, a víz védelme a jelentések közel felében már megjelenik, de a roma integráció – mint az egyik legjelentősebb magyarországi társadalmi kihívás – és az annak kezelésére tett, célzott vállalati intézkedések még hiányoznak a vállalatok jelentéséből és tevékenységéből” – mondja Szabó István.

Várnai Éva szerint a kutatás eredményei alapján a KPMG továbbra is fenntartja a 2008-ban megfogalmazott főbb fejlesztési javaslatait, amelyek a következők:

1. CSR-fenntarthatósági stratégiák

A vállalatok alakítsanak ki az üzleti stratégiából levezethető fenntarthatósági stratégiát, indikátorokat, mérhető rövid és hosszú távú célokat.

2. Érintetti párbeszéd

A vállalatok határozzák meg, mely érintett csoportokkal állnak kapcsolatban és milyen célból kezdenek párbeszédet velük, valamint alakítsák ki a strukturált érintetti párbeszéd kereteit, folyamatát.

3. Helyi szintű CSR-fenntarthatósági jelentés készítése

A csoportszinten jelentést készítő vállalatok mutassák be a helyi szintű gazdasági, környezeti és társadalmi hatásokat, kezdeményezéseket és azok eredményeit is.

4. Jelentések tartalma

A jelentések tartalmazzák az időszakra meghatározott célkitűzéseket, a mért eredményeket, dilemmákat, fejlődési területeket az érintettek elvárásainak megfelelően.

5. Pénzügyi hatás elemzése

A vállalatok elemezzék a fenntarthatóságban rejlő kockázatokat és lehetőségeket, és mutassák be azok pénzügyi hatását.

6. Tanúsítás

Az átláthatóság, a hitelesség és megbízhatóság javítása érdekében a jelentést kiadó vállalatok tanúsíttassák jelentésüket külső, független fél által.

*A CSR-híreket összeállította:
Paksi Mária, az MGYOSZ
nemzetközi igazgatóhelyettese*

Európa 2020 – az Európai Unió 2020-ig szóló új stratégiája

„A siker elengedhetetlen feltétele az európai vezetők és intézmények felelősségvállalása. Új programunk – többek között a szociális partnerekkel és a civil társadalommal egyeztetett – összehangolt európai választ igényel. Ha vállatve küzdünk, megerősödvé kerülhetünk ki a válságból. Az eszközeink és a szükséges akarat már megvan: most már csak cselekednünk kell.” E sorokkal végződik az Európai Bizottság (EB) elnökének, José Manuel Barrosónak az új stratégiához fűzött előszava.

■ Az EB a gazdasági növekedést elősegítő három kulcsterületen jelölt ki uniós, illetve nemzeti szinten elvégzendő konkrét feladatokat:

- a tudást, az innovációt, az oktatást és a digitális társadalmat középpontba helyező „intelligens növekedés”;
- a hatékonyabb erőforrás-felhasználást elősegítő és a versenyképességet növelő „fenntartható növekedés”;
- valamint a munkaerő-piaci részvételt fokozó, a készségek elsajátítását ösztönző és a szegénység elleni küzdelmet elősegítő „befogadó növekedés” területén.

A növekedésért és a munkahelyteremtésért folytatott küzdelem megköveteli, hogy a legmagasabb politikai szint vállaljon felelősséget a stratégiáért, és abban minden európai szereplő közösen vegyen részt. Az EB öt célkitűzésben fogalmazta meg, hová kellene eljutnia az Európai Uniónak 2020-ra, és az előrehaladást az unió e célkitűzések tükrében értékeli majd.

Az Európa 2020 stratégia felvázolja, milyen lehet a következő évtized szociális piacgazdasága, és három, egymással összefüggő és egymást kölcsönösen erősítő szakpolitikai területre épül: intelligens növekedés, azaz a tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítása; fenntartható növekedés, azaz erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság létrehozása; és inkluzív növekedés, azaz a foglalkoztatás magas szintjét biztosító, szociális és területi kohéziót eredményező gazdaság ösztönzése.

Az előrehaladást az unió öt kiemelt célkitűzés megvalósulása alapján értékeli majd, és a tagállamok feladata lesz, hogy ezeket a célkitűzéseket lebontsák a kiindulási helyzetet is tükröző, nemzeti szintű célokra. Az öt kiemelt uniós célkitűzés a következő:

- A 20–64 évesek körében legalább 75 százalékra kell emelni a foglalkoztatás szintjét.
- Az uniós GDP 3 százalékát kutatásra és fejlesztésre kell fordítani.
- Teljesíteni kell a „20/20/20” éghajlatváltozási/energiaügyi célkitűzéseket.
- Az iskolából kimaradók arányát 10 százalék alá kell csökkenteni, és el kell érni, hogy az ifjabb generáció legalább 40 százaléka rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel.
- 20 millióval csökkenteni kell a szegénység kockázatának kitett lakosok számát.

Az EB e célok elérése érdekében javasolja az Európa 2020 programot, amely néhány, az alábbiakban felsorolt, kiemelt kezdeményezés köré szervezi a feladatokat. Közös prioritásunk, hogy ezek a kezdeményezések megvalósuljanak, ezért az uniós szintű szervezeteknek, a tagállamoknak, a helyi és regionális hatóságoknak egyaránt cselekedniük kell.

- Innovatív unió – a kutatás-fejlesztési és az innovációs politikát a főbb kihívásokra kell koncentrálni, és elő kell segíteni, hogy a tudományos eredményekből mielőbb piacra dobható termékek szülessenek. A közösségi szabadalom eredményeként például a vállalkozá-

sok minden évben 289 millió eurót takaríthatnának meg.

- Mozdásban az ifúság – a diákok és a fiatal szakemberek mobilitásának ösztönzésével növelni kell az európai felsőoktatás minőségét és nemzetközi vonzerejét. Ide tartozó konkrét feladat, hogy a tagállamokban megnyíló lehetőségeket Európa-szerte hozzáférhetőbbé kell tenni, és megfelelően el kell ismerni a szakmai képzéseket és tapasztalatot.
- Európai digitális menetrend – a nagy sebességű internetre épülő egységes digitális piac révén fenntartható gazdasági és társadalmi előnyöket kell teremteni. 2013-ra minden európai számára elérhetővé kell tenni a nagy sebességű internetet.
- Erőforrás-hatékony Európa – támogatni kell az elmozdulást az erőforrás-hatékony és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé. Tartani kell a 2020-ra kitűzött célokat az energia-termelés, -hatékonyság és -fogyasztás tekintetében. Ennek eredményeként 2020-ra 60 milliárd euróval csökkenhet a kőolaj- és földgázimport költsége.
- Környezetbarát iparpolitika – az unió háttérparát segíteni kell abban, hogy a válságot követő világban is versenyképes legyen, ösztönözni kell a vállalkozási kedvet és az új készségek elsajátítását. Ennek nyomán több millió új munkahely jöhet létre.
- Új készségek és munkahelyek menetrendje – meg kell teremteni a munkaerőpiac modernizálásának feltételeit,

hogy növekedhessen a foglalkoztatás, és biztosítani lehessen társadalmi modelljeink fenntarthatóságát a háború után született nemzedék nyugdíjba vonulását követően is.

- Szegénység elleni európai platform – biztosítani kell a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót azáltal, hogy segítjük a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élőket, és képessé teszük őket arra, hogy aktív társadalmi szerepet játsszanak.

Az Európa 2020 által megfogalmazott törekvések megvalósítása az eddiginél magasabb szintű irányítást és elszámoltathatóságot kíván. Az EB felkéri a tagállamok állam- és kormányfőit, hogy vállaljanak felelősséget az új stratégia megvalósításáért, és a stratégiát hagyják jóvá az Európai Tanács tavaszi ülésén. Az Európai Parlament szerepe ugyancsak erősödni

fog. A stratégia megvalósítása során az EU olyan irányítási módszereket alkalmaz majd, amelyekkel garantálni lehet, hogy a kötelezettségvállalások nyomán hatékony gyakorlati intézkedések szülessenek. Az EB folyamatosan nyomom követi az elért haladást. A nagyobb koherencia érdekében az Európa 2020, illetve a stabilitási és növekedési paktum esetében egyidejűleg folyik majd a jelentéstétel és az értékelés; ezáltal lehetővé válik, hogy e két stratégia hasonló reformtörekvéseket próbáljon megvalósítani, miközben továbbra is külön eszközként működnek majd.

A javaslat nyilvánosságra hozatalának másnapján Andor László foglalkoztatásért, szociális ügyekért és befogadásért felelős európai biztos az Európai Parlament Foglalkoztatási és Szociális Bizottsága előtt ismertette a javaslatot. Andor

a képviselők által felvetett kérdésekre reakcióként emlékeztetett, hogy a hosszú távú szerkezetváltási stratégiák – mint tudjuk, Magyarország esetében is – rövid távon nagy kihívásokat jelentenek. Ennek ellenére szükséges az előrelátás. Pontos adatokra és intézkedésekre további konzultációk során kerül majd csak sor. A biztos a foglalkoztatás kapcsán megjegyezte, hogy a jelenlegi válság utáni komplex helyzet megoldására több másik biztossal kell majd együtt dolgozni. A stratégia körvonalazásában foglalt célok és prioritások kapcsán további fejleményekre a tavaszi európai tanácsülést követően lehet számítani. Végleges elfogadására a júniusi Európai Tanács-ülés során kerül majd sor, ám addig is még sok pontosításon és vitán kell keresztül mennie.

Koncz Márton szakmai gyakornok

2010–2014: a külső versenyképesség prioritásai

A *Businesseurope* a közelmúltban publikálta újabb kiadványát, mely ajánlásokat tartalmaz az EU számára a külső versenyképesség prioritásaival kapcsolatban 2010 és 2014 között. A kiadvány, melynek teljes címe magyarul: „Egy globális Európára építve: a *Businesseurope* külső versenyképességi prioritásai 2010–2014-ben”, a színtén mostanában publikált *Go for Growth* szellemiségében készült.

■ A külső versenyképesség fokozásának elsőrendű célja az EU hosszú távú növekedésének biztosítása és a foglalkoztatás növelése. Az EU külkereskedelme 15 százalékkal járul hozzá az összeurópai GDP-hez. Az uniós vállalkozások nemzetközi tőkebefektetéseinek (FDI) összértéke eléri a GDP 25 százalékát. A válság hatásainak mérséklésére számos ország vezetett be kereskedelmkorlátozó, protekcionista intézkedéseket. Azonban a jövőben az EU vállalkozásainak számára egyre fontosabbá válik a tőke és az áruk nemzetközi szabad áramlásának megteremtése, mivel a világgazdaság súlypontja az ázsiai országok felé tolódik el. A foglalkoztatás és a gazdaság növekedésének külső motorja a nemzetközi kereskedelem élénkítése és nemzetközi tőkeberuházások serkentése. Ennek eléréséhez az EU-nak az alábbi négy területen kell hatékonyan fellépnie és sikeresen képviselni az európai vállalkozások érdekeit.

1. NEMZETKÖZI KERESKEDELMI MEGÁLLAPODÁSOK

Az EU-nak hozzá kell járulni a WTO dohai fordulójának sikeres lezárásához, annak érdekében, hogy a világkereskedelem liberalizációja minél szélesebb

körben valósulhasson meg. A feltörekvő gazdaságoknak is világgazdasági súlyuknak megfelelően kell hozzájárulniuk a világkereskedelem liberalizációjához. A szektorspecifikus termékek és a szolgáltatások szabad áramlásának megfelelő feltételeinek kialakítása is prioritást kell élvezzen a tárgyalások során.

A bilaterális szabad kereskedelmi megállapodások területén szintén ambiciózus lépésekre van szükség. A már meglévő megállapodások mellett szükség van további megállapodásokra is. Különösen igaz ez a feltörekvő gazdaságokra, amelyeknél az EU-nak törekednie kell az áruk, a szolgáltatások és a tőke szabad áramlásának teljes körű megteremtésére. Tárgyalásokat kell folytatni Indiával, Kanadával, Ukrajnával, az ASEAN- és Mercosur-tagokkal, továbbá az Euromed és az Öböl Menti Együttműködési Tanács országaival. A meglévő megállapodások terén pedig felül kell vizsgálni a szerződésekből foglaltak megfelelő végrehajtását, különös tekintettel a nem vámjellegű korlátozások felszámolásának terén. A liszaboni szerződés által megerősített EU-s intézményeknek ösztönözniük kell a nemzetközi tőkeberuházásokat, és az EU vállalkozásainak külföldi beruházásainak védelmében cselekednie kell.

2. STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK

Az EU-nak törekednie kell arra, hogy szoros együttműködést alakítson ki a világgazdaságot jelenleg és jövőben meghatározó államokkal. Az unió jelentős súllyal bír a világgazdaságban, és ezt arra kell fordítania, hogy átfogó piachozzáférsi stratégiákat dolgozzon ki.

USA: Az EU–USA gazdasági kapcsolatok a legmeghatározóbbak jelenleg a világban, és az előre látható jövőben ez így is lesz még egy ideig. A Transzatlanti Gazdasági Tanácsot újra kell éleszteni, hogy továbbra is fő irányítója legyen a két fél stratégiai gazdasági kapcsolatainak. Több erőforrásra és nagyobb elkötelezettségre van szükség ahhoz, hogy a Transzatlanti Gazdasági Tanács továbbra is a világ egyik meghatározó stratégiai partnersége legyen. Mindazonáltal a számos nem vámjellegű kereskedelmi korlátozás felszámolását is folytatni kell.

KÍNA: Az EU–Kína magas szintű gazdasági párbeszéd jobban hozzá tudna járulni az EU vállalkozásainak kínai piacokhoz való hozzáférséhez, ha egyértelmű prioritásokat határoznának meg. A prioritások

figyelembevételével elkészülhet egy közös akcióterv, mely világos célokat és határidőket tartalmazna. A tervet közös meg egyezéssel kell elfogadni, és a végrehajtását rendszeres, éves magas szintű gazdasági párbeszédnek kell kezelni.

OROSZORSZÁG: A súlyos gazdasági visszaesés visszavetette az ország közép-távú gazdasági növekedési kilátását. Az orosz vezetés szubvenciókkal és protekcionista eszközökkel igyekszik megvédeni vállalkozásait. Ez káros az EU vállalkozásai számára, illetve a WTO csatlakozási és bilaterális tárgyalásait is fékezte. Az EU és vállalatai számára kiemelten fontos kérdés az orosz nyersanyagforrásokhoz való megfelelő hozzáférés, különösen az energiahordozók esetében. Éppen ezért a BusinessEurope sürgeti a gazdasági stratégiai együttműködést a két fél között.

INDIA: India jelenleg kis hányadát teszi ki az EU külkereskedelmi kapcsolatainak. Látványosan növekvő gazdasága szükségessé teszi, hogy az Európai Bizottság átfogó elemzést készítsen az országban rejlő lehetőségekről és stra-

tégi szintű lépéseket tegyen India felé.

JAPÁN: 2010-ben tárgyalások kezdődnek az új, 2011–2020-as időszakra vonatkozó együttműködési akciótervről.

BRAZÍLIA: Az EU vállalkozásai jelentős beruházásokkal rendelkeznek a régióban. Szükséges tehát a bilaterális megállapodások előmozdítása az adózás és az infrastruktúra területén.

3. A TÁMOGATÁSI ESZKÖZÖK

A BusinessEurope több területet is megnevezett, ahol megfelelő intézkedések végrehajtásával biztosítható a versenyképesség növelése. Ilyen területek például:

- a nyersanyagokhoz és energiahordozókhoz való hozzáférés megfelelő biztosítása;
- az EU adminisztrációs terheiből adódó kereskedelemkorlátozás felszámolása;
- a közbeszerzési pályázatokhoz való hozzáférés biztosítása harmadik országban;
- energiahatékonyság ösztönzése és a zöldtechnológiák támogatása;

- digitális gazdaság, digitális technológiák akadálymentes nemzetközi áramlásának biztosítása;
- a szellemi tulajdonjogok nemzetközi szintű, széles körű védelme.

4. SZAKPOLITIKAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Számos olyan szakpolitika létezik az EU keretein belül, melyek megfelelő koordinációjával ösztönözni lehet a nemzetközi versenyképesség fokozását. A vám- és segélyezési politika közvetlenül járulhatna hozzá a cél eléréséhez. A kedvezőtlen kimenetelű koppenhágai klímacsúcs rávilágított, hogy a segélyek jobb elosztásával nemzetközi szinten erősebb tárgyalási pozíciót is elérhet érne. A munkakerő rugalmasabb áramlásának megteremtése is elengedhetetlen. A BusinessEurope szükségesnek tartja, hogy szoros külpolitikai együttműködés jöjjön létre a tagállamok között. Közös, globális makrogazdasági politika nélkül pedig nincs lehetőség a válsághelyítő intézkedések megfelelő kiaknázására.

Kostenszky Kálmán gyakornok

European Business Summit – Európai Üzleti Csúcs Brüsszelben

Az európai munkaadói szövetség, a BusinessEurope és a Belgiumi Vállalkozások Szövetsége (Federation of Enterprises Belgium) idén immáron nyolcadik alkalommal rendezi meg az Európai Üzleti Csúcstalálkozót (European Business Summit).

A találkozó 2010. június 30. és július 1. között kerül megrendezésre.

A tradíciónak számító rendezvény célja, hogy az európai döntéshozók és az üzleti élet képviselői számára lehetőséget biztosítson közös eszmecserére egy versenyképesebb és fenntartható európai jövőkép megvalósítása érdekében.

A tavalyi, 2009-es csúcstalálkozó az eddigi legsikeresebbnek bizonyult nem kevesebb mint 3000 résztvevővel és 12 uniós biztos részvételével. A szervezők ebben az évben is nagy sikerre számítanak. A csúcstalálkozó érdekessége, hogy a leköszönő spanyol elnökség a csúcstalálkozón ünnepélyes keretek között adja át az irányítást a soron következő belga elnökségnek.

A rendezvényre látogatók a következő szemináriumok közül választhatnak.

Első nap programja:

1. Kkv-k: a felépülés hajtóereje?
2. A nemzetközi felépülés irányítása: mit tanulhat Európa Ázsiától?
3. Európa a válság után: sikerül-e megerősödni kijönnünk a válságból?
4. Milyen jövő elé néz a finanszírozás?
5. Kereskedelem az új növekedés érdekében
6. Új szakképzettség az új munkahelyekhez
7. A fogyasztói bizalom visszaállítása az egységes piaccal szemben
8. EU 2020: irány a növekedés!

Második nap napirendi pontjai:

1. Energiaellátás: a növekedés megolajozása
2. Digitális menetrend: Európa összekötése
3. Transzatlanti: hozott Obama New Deal?
4. Zöldinnováció: egy tiszta technológiájú Európa irányába
5. Innovációs ipar: a tudásalapú Európa építése
6. Koppenhága után: új léghő a vállalkozásoknak?
7. Európa a világban: kész a vezetésre?

MGYOSZ-tagok a meghirdetett részvételi díjból 30%-os kedvezményt kapnak.

Regisztrációval kapcsolatos további információk: www.ebsummit.eu

Szentpéteri Orsolya • MGYOSZ Brüsszeli Iroda • info@mgyosz.be

McHale Hungária Kft.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetségének tagvállalata. Európai színvonal Észak-Alföldről. Folyamatos, szigorú tesztelés a termékfejlesztési folyamat során, a teljesítmény nyomon követése, a felhasználók közvetlen igényeinek és tapasztalatainak figyelembevétele, kiváló minőségű alkatrészek... Egy Mchale gép valóban „befektetés a jövőbe”.

■ 2004-ben újraéledt Szolnokon a mezőgazdasági gép-gyártás. Ekkor vásárolta meg az ír Mchale családi vállalkozás a nagy múltú Szolnoki Mezőgép Rt. ingatlan vagyonát.

A Mchale név Nyugat-Európában, elsősorban angolszász szakmai körökben jól cseng. A cég egy gépkereskedésből alakult az 1970-es évek végén. Ez a háttér nyújtott kitűnő alapot a gépek tervezéséhez és gyártásához, figyelembe véve a végső felhasználók közvetlen igényeit és tapasztalatait. Termékkörét tekintve a cég elsősorban a szalasztakarmány-betakarításra használatos bálázók és bálacsomagolók fejlesztésére és gyártására specializálódott. Mára a világ több mint 44 országában használnak Mchale gépeket.

A Mchale sikere egyrészt a szolnoki mezőgépgyártás hagyományaiból adó-

dó műszaki szakmakultúra meglétének köszönhető. Másrészt a stabil piaci és tulajdonosi háttérnek, illetve az anyacég üzleti filozófiájából adódó egyedi, speciális termékeknek, a kutatás-fejlesztésre fordított jelentős beruházásoknak, valamint a vevők iránti elkötelezettségnek. A cég tevékenységén belül kiemelt szerepet kap a kutatás és fejlesztés, melyet a menedzsment a cégen belül valósít meg, saját humán és eszközforrásait felhasználva, a Pro Engineer mérnöki tervezőrendszer alkalmazásával. Nagy hangsúlyt fektet a gyártás során a legmodernebb CNC lézer- és robottechnológiák alkalmazására.

A szolnoki Mchale-gyár alaptermékei a Mchale Engineering Ltd. által kifejlesztett F-5 sorozatú fix kamrás és V-6 sorozatú változó kamrás bálázók, az R5 bálamegfogók és a 691 típusú bálameg-

gató adapterek, melyeket közvetlenül innen szállítanak – az anyavállalat rendelése alapján – a világ számos országába. A komplett gyártmányok mellett az írországi gyár számára szintén Szolnokon készülnek rendfelszedő-szeletelő egységek és a kötözőszerkezetek is.

A gyártás nyugat-európai színvonalon történik. A felújított gyártócsarnokban 2 nagy teljesítményű, CNC-vezérelt lézergép végzi a szükséges alkatrészek darabolását. A háromdimenziós alkatrészelemek CNC-lemezalakító technológiával nyerik el végleges formájukat. A több elemből tervezett alkatrészeket a hegesztőműhely 21 munkaállásában kézi hegesztéssel, illetve egyes elemeket hegesztő robot segítségével állítják össze. A gyártott részek végleges bevonatképzése az automata vezérelt ún. kateforikus (KTL) festőrendszeren keresztül történik. Az így előkészített alkatrészekből egy 2800 m²-es szerelőcsarnokban történik az összeszerelés. A gyártás integrált irányítási rendszer (ISO 9001, ISO 14001, MSZ 28001:2008) keretei között folyik.

Az elmúlt évek gyár- és technológiai fejlesztései elismeréseként 2008-ban a Mchale Hungária Kft. Innovációs Díjat kapott.

Interim menedzserek a válságkezelésben

A gazdasági környezet talán soha nem látott irányú és mértékű változásai valamennyi piaci szereplőt – így az emberi erőforrásokkal foglalkozókat is – sürgetően arra ösztönözik, hogy gondolkodásukban, stratégiájukban, megoldási módszereikben megújulva, a korábbiaknál sokkal hatékonyabban álljanak helyt a versenyben. A nemzetközi trendek, elsősorban Nyugat-Európában, azt mutatják, hogy a vállalatok és menedzsmentjeik egyre nagyobb számban a válság utáni időszak kihívásaival szembeni sikeres alkalmazkodásuk egyik legígéretesebb lehetőségét interim menedzserek igénybevételeiben látják. Erről adott lapunknak tájékoztatást Borai Tamás, az Interim Management Resourcing Kft. ügyvezetője.

– Kik az interim menedzserek, milyen helyzetekben előnyös az alkalmazásuk, és mik azok az értékek, amelyeket magukkal hoznak, de távozásuk után is a megbízó hasznára vannak?

– Az interim menedzser magasan képzett, az adott feladatra esetenként talán túlképzett, széles körű és korszerű szakmai tudással és hosszú időn át jelentős cégeknél gyűjtött tapasztalattal rendelkező, idegen nyelvet beszélő szakember. Olyan személyiség, aki már több egyedi vagy nehéz helyzetben is bizonyította rátermettségét, azonnal képes beilleszkedni az új környezetbe, és gyors tájékozódást követően szinte már megjelenése napjától tud megalapozott szakmai döntéseket hozni. Életpályájának ebben a választott szakaszában meghatározott feladatokat, határozott időre szóló, szakmai hitelességét erősítő megbízásokat, és nem állást keres. Nem tanácsadó, hanem az átmenetileg vállalt munkakör minden jogosultságával és felelősségével eljáró motorja a változásnak.

– Mikor érdemes interim menedzseléshez folyamodni?

– Tipikus helyzetek, amelyekben a nemzetközi tapasztalatok szerint az interim menedzserek a legnagyobb hasznot hozzák a megbízóknak:

- váratlanul kiesett vezető átmeneti pótlása („gap management”);
- jelentős változás menedzselése, például tulajdonosváltás, kockázatitőkebevonás, cégegyesülés, felvásárlás, átalakítás, kiszervezés, válsághelyzet esetén („crisis management”);
- olyan jelentős projektek vezetése, amelyekhez hiányzik vagy nem elegendő a belső erőforrás vagy tapasztalat, például új minőségbiztosítási, emberierőforrás-gazdálkodási rendszerek bevezetése („project management”).

Ezek az alkalmazási igények és lehetőségek kis- és közepes cégeknél éppúgy

előfordulhatnak, mint nagyvállalkozásoknál. Az előbbieik számára az erőforrások átmeneti kiegészítése sokszor előnyösebb, mint a nagyobb tartalékokkal rendelkezőknek.

– Mi az a hozzáadott érték, amit egy interim menedzser kínál megbízójának?

– Az interim menedzserek alkalmazásának előnyei közül ki kell emelni néhányat:

- szakértelem: tudás, tapasztalat, gyakorlat, nemzetközi kitekintés, ami éppen nem áll rendelkezésre a fenti, vélhetően átmeneti helyzetek professzionális kezelésére;
- gyorsaság: mind a munka (sokszor napokon belüli) elkezdésében, mind a feladat lehető legrövidebb időn belüli befejezésében;
- szakmai tárgyilagosság és nyíltság: a határozott idejű jelenlét okán függetlenség a megbízó belső szervezeti erőviszonyaitól és karrierlehetőségeitől;
- hatékonyság: a vezetői vagy vezetési közeli munkakör révén megfelelő hatáskör és felelősség az elvárt változások elérésére;
- elkötelezettség és megbízhatóság: magas szintű és sikeres munkavégzés belső igénye a saját szakmai referenciák bővítése érdekében;

• megtérülés: csak a tényleges munkavégzés díjazása.

– Mi indokolta új cég megalapítását?

– Ennek a sokrétű, szakmailag igényes és sokszor bonyolult, bizalmon alapuló feladatsornak csak olyan szolgáltató tud magas színvonalon, meglegédesre elegendő tenni, amely maga is rendelkezik a megbízók számára hiteles és szakszerű belső vezetői és tanácsadói erőforrással. Ezért – meglévő szakmai szinergiáik optimális kihasználására – a közel húsz éve Magyarországon is jelen lévő Dr. Pendl & Dr. Piszwanger International (P&P) két vezetője, Lipcsei András és Borai Tamás (korábbi munkájuk megtartása mellett), valamint a vezetői tanácsadásban és interimmenedzsment-piacon ugyancsak két évtizede sikeres vezető dr. Tóth Tamás ez év elején létrehozta az Interim Management Resourcing Kft.-t. Ez a társaság a három alapító összesen 50 évnyi nemzetközi vezetői és tanácsadói tapasztalatát, egy több forrásból építkező, kiemelkedő képességű menedzsereket felvonultató csapatot, egy 11 kelet-közép-európai országban működő tanácsadói irodahálózat (P&P Csoport) erőforrásait, és a Senior Management International nemzetközi tagságából eredő európai hálózatát állítja ennek az atipikus vezetési megoldásnak a szolgálatába. Kezdeti sikereink alapján egyre biztosabbak vagyunk abban, hogy ezzel is hozzá tudunk járulni az MGYOSZ számos tagvállalata időszerű problémáinak a megoldásához.

További információval szívesen állunk minden érdeklődő vezető és (jövőbeni) interim menedzser rendelkezésére.

*Borai Tamás ügyvezető partner
H-1012 Budapest, Logodi utca 44.
t.borai@im-r.eu*

TIZENÖT ÉVES A RUTTKAI ÉVA SZÍNHÁZ

Excellencia Zsölyye

Hamarosan új helyen nyitja meg kapuit a Ruttkai Éva Színház. A volt Józsefvárosi Színház felújított épülete ad majd otthont az eddig hányatott sorsú alapítványi színháznak. Géczy Dorottya, a Ruttkai Éva Színházért Alapítvány elnöke, Jászai-díjas, Nagy Miklós-díjas színművész mondta a színházról:

Tizenöt évesek lettünk. Létrehoztunk valamit, ami ma már eltörölhetetlen része a magyar színháztörténelemnek. Komoly változások, egy új korszak küszöbén állunk, kezünkben hatalmas lehetőséggel. Olyan szellemi központot alakítunk ki, ahol a színházi előadások mellett egyéb kulturális és művészeti kuriózumok megtekintésére is alkalma nyílik a közönségnek. Az a célunk, hogy olyan fészket alakítsunk ki, ahol a folytonosan növekvő kihívásoknak megfelelni kényszerülő ember egy pillanatra megpihenhessen. Ahol a sokféle előadás különböző módokon ugyanazt a tartalmat sugározza: Állj meg egy pillanatra, és figyelj befelé! Szellemi központot hozunk létre, ahol az érték az emberben van.

■ Az ország legnagyobb magánszínháza másfél évtizedes fennmaradása magában is siker, az alapítók, a működtetők sikere. Ezt továbbvinni segíthetnek székvásárlással a szponzorok. Erről is szenvedéllyel beszél az alapítvány elnök asszonya:

Az eddigi sikereinkre alapozva indítottunk székvásárlási akciót, Excellencia Zsölyye néven, s ha önök a szponzorálásnak ezt a módját választják, megadják nekünk az esélyt a bizonyításra, hogy a tegnap viharos vastapsa után holnap és aztán is felgördülhessen a függöny. Véleményünk szerint 15 év alatt sok eredményt értünk el magánereüből, állami támogatás nélkül. Amikor az állam lényegében kivonult a kulturális élet színteréről, át kellett alakítani a szemléletmódot, létre kellett hozni a kulturális élet fennmaradása érdekében a mecenatúra-rendszert. Színházunk az ország egyetlen alapítványi fenntartású magánszínházaként különösen érzékeli a mecenatúra fontosságát, nélkülözhetetlen szerepét. Érzékelték akkor is, amikor Szalai Zsolt és Nagy Miklós igazgatásával utazó színházként járta, járja az országot és kőszínházként végleges otthonra lett, és akkor is, amikor újabb és újabb produkciók kerülnek színre. Ma a társadalomnak, a gazdálkodószervezeteknek és az egyes embereknek is kevés a pénzük, mi már a pusztán létünkkel bizonyítottuk, hogy találékonysággal, odafigyeléssel, egészséges takarékosággal lehet működni, színvonalas

produkciókat létrehozó, professzionális magánszínházat működtetni.

A színház vallja, hogy Ruttkai Éva neve nemcsak megtiszteltetést, hanem elkötelezettséget is jelent, amely a szponzori szerződés aláírásától fogva kötelező. A mecénás cím csak olyan céget illethet, melynek az üzleti életben elfoglalt helye arányos a színészkirálynő által fémjelzett színvonalal.

Ma már az ember nem méltatlankodik, ha a műsorújságban egy színielőadásnak nemcsak a rendezőjéről, főszereplőjéről, hanem a szponzoráról is olvashat. Természetesnek vesszük, ha a darab végén hosszabb a támogatók sora, mint a szereplőké. Megszokott látványnak számít az is, ha a távoli jövő műsorprogramplakátja mellett az előadások támogatóinak reklámtáblái helyezkednek el. Tudjuk, hogy nélkülük ez nem jött volna létre. Tudjuk azt is, hogy a jövőben sem lesz ez másképp.

A Ruttkai Éva Színház elérhetőségei:

Bővebb információk:

www.ruttkaievaszinhaz.hu
E-mail: resz@ruttkaievaszinhaz.hu
Postai cím: Ruttkai Éva Színház
1089 Budapest, Kálvária tér 6.
1339 Budapest, Pf. 700
Telefon/fax: 06 (1) 215-5020
06 (1) 476-8220

Richard R. Lindsey – Barry Schachter

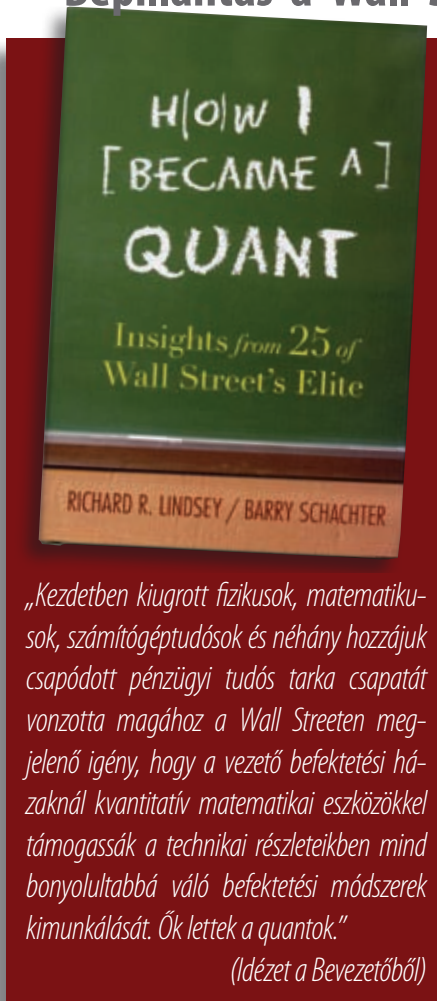
John Wiley & Sons, 2009

How I became a Quant – Insights from 25 of Wall Street Elite Hogyan lettem quant? – Bepillantás a Wall Street-i elit 25 tagjától

■ A kartonált kiadásban ismét megjelent kitűnő könyv a pénz világának high-tech részébe ad érdekes és nagyon tanulságos betekintést. A quant a modern pénzügyi technikák és eszközök fejlesztésén dolgozó matematikus. Tevékenységének lényegét a szerzők, akik maguk is csúcskategóriás quantok, az alábbiakkal mutatják be: a quant matematikai modelleket tervez és működtet derivatívák árazására, kockázatok felmérésére vagy a piaci mozgások előrejelzésére. Olyan modelleket valósít meg, amelyek pénzügyi összefüggéseket képeznek le. (Ezekből születnek az új pénzügyi termékek – O. P.) Közülük talán a legismertebb az opciók árazására szolgáló Black–Scholes-képlet, amelynek kifejlesztését gyakran nevezik az egyik alapvető tényezőnek, amely elindította a quantok forradalmi szerepét a Wall Streeten. Az ilyen specialisták a felsőfokú egyetemi képzés matematikai, fizikai, mérnöki, gazdasági és pénzügyi ágazataiból jönnek, s már megjelentek kurzusok, amelyek Master fokozatot kínálnak kvantitatív pénzügyekben, pénzügyi tervezésben, pénzügyi számítástechnikában, pénzügyi matematikában.

A quantok forradalmi térnyerésében döntő hatású tényezőként emelik ki a szerzők a tőzsdei árucikkek árai volatilitásának drámai növekedését. Ebben számos tényező játszott szerepet, így a rögzített árfolyamok rendszerének megszüntetése 1973-ban, az első olajárrobbanás, a vietnami háborút követő infláció, az áruk és szolgáltatások nemzetközi kereskedelmének deregulációja és a nemzetközi tőkeáramlás szabályozásának liberalizálása. Mindez erősen megnövelte a bizonytalanságot a pénz- és tőkepiacokon, s e piacok szereplőinek húzódozása a megnövekedett kockázatoktól hajtotta előre a quantok szerepének térnyerését. Ők teremtették meg a lehetőséget, az eszközöket arra, hogy elkerüljék a nem kívánt pénzügyi kockázatokat oly módon, hogy megfelelő üzleti konstrukcióban mások vegyék át azokat tőlük.

A pénzügyi eszközökkel való kereskedés eleve magában hordja a kockázatok adásvételét, hiszen mindegyikük tekinthető a kockázatok egy meghatározott kosaraként. Ez a megközelítés pedig gyorsan

„Kezdetben kiugrott fizikusok, matematikusok, számítógéptudósok és néhány hozzájuk csapódott pénzügyi tudós tarka csapatát vonzotta magához a Wall Streeten megjelenő igény, hogy a vezető befektetési házaknál kvantitatív matematikai eszközökkel támogassák a technikai részletekben mind bonyolultabbá váló befektetési módszerek kimunkálását. Ők lettek a quantok.”

(Idézet a Bevezetőből)

elvezet annak felismeréséhez, hogy maguk a kockázatok is kereskedés tárgyává tehetőek, s hogy létrehozhatók újfajta pénzügyi eszközök, amelyek a kockázatokkal történő kereskedést teszik lehetővé akár egyedileg, akár azok egy bizonyos kombinációjában. Az új szemlélet kibontakozásával szinte szó szerint határtalanul mutatkoztak a különféle lehetőségek olyan új eszközök, üzleti konstrukciók létrehozására, amelyek lehetővé tették, hogy a piaci szereplők módosítsák a kockázati kitétségeiket, valamint megosszák egymással a kockázatokat. Szintúgy határtalanul mutatkoztak a Wall Street cégeinek lehetőségei a profitszerzésre abból, hogy eszközöket, módokat szolgáltatnak a piaci szereplőknek a kockázatok kezeléséhez és adásvételéhez. Csupán egyetlen, kulcsfontosságú elem hiányzott még ennek kiaknázásához: az a speciális tudás, amely lehetővé teszi a matematikai modellek kifejlesztését, amelyek megfe-

lelő lehetőségeket teremtenek a kockázatok menedzselésére az erre alkalmas pénzügyi eszközök adásvétele révén. Ezt teremtették meg a quantok, ők hozták létre ezt a tudást.

Nagyon jellemző minderre, amit az egyik itt megszólaló quant mond: „A befektetés művészete a befektetés tudományává fejlődik. Kvantitatív módszerekben járatos egyetemi pénzügyi szakemberek és máshonnan a pénzügyi területre átjött tudósok hozták a tudományos módszerek erejét a befektetési eszközök tárába. Elemzések, működési folyamatok és struktúrák váltják fel az állításokat, megérzéseket, kóbor ötleteket. Az intuíció továbbra is központi jelentőségű a befektetéseknél, ám a menedzserek egyre inkább módszeresen jutnak el hozzá, és használják azt fel.”

Innen visszatekintve az sem hagyható azonban említetlenül, hogy a pénzügyi derivatív termékek gyors térnyerésével azok kereskedelme végtelenen el is szakad a reálgazdaságtól, ez pedig új veszélyforrásokat teremt a világgazdaság egésze számára. Hogy ennek következményei mennyire súlyosak lehetnek, azt a legérősebben a közelmúltban a pénzügyi szektorból szökőárként kirobant globális válság mutatta meg, amelyhez képest a korábbi nagy pénzügyi tengerrengés, a Long Term Capital Management fedezeti alapnak a pénzvilág egészét fenyegető összeomlása (l. Roger Lowenstein: Tőzsdeguruk tündöklése és bukása, Alinea Kiadó, 2007) szinte szelídnek tűnik.

Lindsey és Schachter a quantok világáról a lehetséges legéletszerűbb és leginkább hiteles áttekintést kínálja e kötetben: a legnevesebb quantok közül 25-en számolnak be arról, hogy milyen szakmai háttérrel és hogyan jöttek erre a pályára, hogyan látják és gyakorolják saját mesterségüket. S bár személyes történeteket kapunk, a kép, amely ezekből összeáll, magáról e szakmába, annak lényegébe, gazdasági szerepébe és sajátosságaiba nyújt kitűnő, mélyreható és sokoldalú betekintést, mindezekon keresztül pedig a pénzpiacnak e mindinkább kritikus jelentőségű területébe.

Dr. Osman Péter

Külföldi áfa-visszatéríttetés, 2010

■ 2010. január 1-jétől közösségi adóalanyok áfa-visszatérítése kizárólag elektronikus úton intézhető. Másik tagállamban lévő adóalanyok a visszatérítés helye szerinti tagállamtól kell megkérnie, de a kérelmet a letelepedése szerinti tagállam illetékes hatóságához kell elektronikusan benyújtani.

Az EU területén le nem telepedett adóalanyokra ez a szabály nem vonatkozik, tehát számukra nem kötelező az elektronikus úton való ügyintézés, de választhatják, ha akarják.

Ha hazánkból szeretne valaki visszatérítést kérni, akkor közvetlenül az állami adóhatósághoz kell benyújtani.

A kérelem magyarul és angolul egyaránt benyújtható.

Az APEH „a külföldi áfa-visszatéríttetés 2010. évi szabályairól szóló” tájékoztatója szerint a Magyarországon letelepedett áfaalany amennyiben más tagállamban úgy szerez be terméket vagy vesz igénybe szolgáltatást, hogy a termék/szolgáltatás árában a másik tagállambeli értékesítő/nyújtó a saját tagállamában alkalmazandó hozzáadottérték-adót jogszerűen hártott át, akkor ezt az adót az érintett tagállam hozzáadottérték-adó-szabályainak megfelelően jogosult visszakérni az érintett tagállam adóhatóságától.

2010. január 1-jétől azonban a Magyarországon letelepedett áfaalany ezt az adó-visszatérítetési kérelmet már nem közvetlenül az érintett tagállam adóhatóságához nyújtja be, hanem az adó visszatéríttetését az alábbiakban foglaltak szerint kezdeményezheti.

1. Adó-visszatérítetési kérelem benyújtására a belföldön letelepedett adóalanyok jogosultak.

Belföldön letelepedett adóalany az a személy, aki (amely) abban az időszakban, amelyre az adó-visszatérítetési kérelem vonatkozik, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény alkalmazásában

- belföldön gazdasági céllal letelepedett vagy belföldön lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező adóalany, aki (amely)
- nem kizárólag olyan, az áfatörvény 85–86. §-ában és 87. § a) pontjában meghatározott tevékenységet végez, amely az általános forgalmi adó levonására nem jogosítja,
- nem választott alanyi adómentességet, és
- nem kizárólag mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyok minősül az áfatörvény XIV. fejezete szerint.

2. A visszatérítetési időszak az a – visszatérítetési tagállama által a 2008/9/EK tanácsi irányelv 16. cikkének megfelelően meghatározott – időszak, amelyre az adó-visszatérítetési kérelem vonatkozik. (A visszatérítetési tagállama alatt értjük az EU azon másik tagállamát, amelynek szabályai szerinti hozzáadottérték-adót felszámították.) A belföldi adózók a visszatérítetési tagállamában felszámított hozzáadottérték-adó visszatérítetése iránti kérelmüket a visszatérítetési időszakot követő naptári év szeptember 30-ig az állami adóhatósághoz elektronikus úton, az állami adóhatóság által magyar és angol nyelven rendszeresített elektronikus úrlapon terjeszthetik elő.

A kérelemben közölt információkat az adózó az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén megjelölheti. Ha a visszatérítetési tagállama meghatározza, hogy a kérelemben foglalt információt milyen nyelven (nyelveken) kell megjelölni, a kérelmet az e tagállam rendelkezésének megfelelő nyelven (nyelveken) kell kitölteni.

A kérelmet az állami adóhatóság az érkeztetésének napjától számított 15 napon belül elutasítja, ha az adózó nem felel meg a jelen tájékoztató 1. pont a)–d) alpontjaiban felsorolt valamennyi feltételnek.

Ha a kérelmet a magyar adóhatóság elutasítja, az erről szóló határozatot elektronikus úton közli az adózóval.

Ha a magyar adózó megfelel a jelen tájékoztató 1. pont a)–d) alpontjaiban felsorolt valamennyi feltételnek, akkor az adóhatóság az adózó kérelmét az érkezésétől számított 15 napon belül továbbítja a visszatérítés tagállama illetékes hatóságának.

Külföldi adóalany akkor igényelhet vissza áfát évente, illetve egy évnek három naptári hónapnál rövidebb fennmaradó részére, ha a visszaigényelt adó összege eléri vagy meghaladja az 50 eurót. Ha az adót egy naptári évnél rövidebb, de legalább három naptári hónapot elérő időszakra igénylik vissza, akkor a visszatérített adó nem lehet kevesebb 400 eurónál.

A visszatérítési kérelmet az adóhatóság elektronikus úton kapja meg a másik tagállamtól, majd értesíti az adóalanyt a kérelem beérkezéséről és annak időpontjáról, ezt is elektronikus úton teszi.

A kérelem elbírálására az adóhatóságnak 4 hónap áll rendelkezésére, mely időszak a beérkezéstől számít. A kérelmet legkésőbb a tárgyév követő év szeptember 30-áig kell benyújtani az illetékes hatósághoz. Amennyiben a kérelem határidőn túl érkezett, akkor az adóhatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja azt.

Magyarországon a kérelmezőnek csatolnia kell azokat a számlákat, amelyek az adóalap legalább 1000 eurónak, üzemanyag esetében 250 eurónak megfelelő forint.

Ha már a letelepedés szerinti hatóság is elutasíthatna volna a kérelmet, de nem tette, akkor azt a magyar adóhatóság is elutasíthatja. Az adóhatóság két alkalommal írásos megkereséssel kiegészítő adatokat is bekérhet.

A választ 1 hónapon belül kell megküldeni, az adóhatóság pedig a válasz

beérkezésétől számított 2 hónapon belül dönt a visszatérítésről.

A kérelemről hozott határozatot elektronikus úton közlik a kérelmezővel, aki ha nem ért egyet a határozattal, akkor fellebbezhet. A fellebbezést az adóhatósághoz kell benyújtani a magyarországi adóalanyokra irányadó szabályok szerint.

Az adó visszautalása 10 munkanapon belül megtörténik, amit a kérelem jóváhagyásától vagy részleges jóváhagyásától kell számítani. Az adóhatóság a visszatérített adót visszautalja a megadott bankszámlára, amennyiben ez késedelmesen történik, akkor a késedelem napjaira köteles kamatot fizetni, mégpedig a késedelmi pótlékkal megegyező mértékben.

*Kissné Poldauf Enikő
MKOE Zrt.
info@mkoe.hu*

TALÁLKOZZON HAVONTA AZ ORSZÁG VEZETŐ ÜZLETEMBEREIVEL A MAGYAR GYÁRIPAR HASÁBJAIN!

A vállalkozókat érintő aktuális témák bemutatása mellett hirdetéseivel olyan közönséget érhet el, mely erősítheti versenyképességét.

- Formátum: A4
- Terjedelem: minimum 20 oldal
- Példányszám: 5000 db
- Megjelenés: évente tíz alkalommal

HIRDETÉSSSEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK:

MAGYAR GYÁRIPAR

Lovas Gábor

Telefon: +36 (30) 652-7273

Telefon: +36 (1) 269-2227

Fax: +36 (1) 474-2063

E-mail: lovas@mgyosz.hu

A MAGYAR GYÁRIPAR HIRDETÉSI ÁRAI

Megjelenés száma	1/1 színes 	1/2 színes
1	100 000 Ft	60 000 Ft
2	195 000 Ft	117 000 Ft
3	285 000 Ft	171 000 Ft
4	370 000 Ft	222 000 Ft
5	450 000 Ft	270 000 Ft
6	525 000 Ft	315 000 Ft
7	585 000 Ft	351 000 Ft
8	635 000 Ft	381 000 Ft
9	685 000 Ft	411 000 Ft
10	725 000 Ft	435 000 Ft

Az árak az áfát nem tartalmazzák!
Az MGYOSZ tagjai tíz százalék kedvezményben részesülnek.